

Nr 119.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1930 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling jämte en i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet (punkt 65 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden nämnda dag), föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till resor för vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm, nu 60,000 kronor, med 10,000 kronor till 70,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avläten, den 28 februari 1930 dagtecknad proposition, nr 169, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden sagda dag, med ändring av förenämnda framställning föreslagit riksdagen att

dels, med uteslutande ur riksstaten av det under femte huvudtiteln, avdelningen sjukvårdsanstalterna, underavdelningen övriga egentliga sjukvårdsanstalter, uppförda ordinarie förslagsanslaget till bidrag till resor för vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm, under samma avdelning och underavdelning med rubriken bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 80,000 kronor;

dels ock godkänna de av departementschefen förordade grunderna för sistnämnda anslags användning.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det åberopade statsrådsprotokollet.

I riksstaten hava sedan åtskilliga år tillbaka anslagits medel till bidrag till resor för vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm. Anslaget hade till en början karaktären av extra förslagsanslag men har från och med budgetåret 1927/1928 uppförts såsom ordinarie förslagsanslag.

Närmare bestämmelser angående villkor för åtnjutande av ifrågavarande bidrag hava meddelats genom kungörelse den 25 september 1920 (nr 634). Enligt kungörelsen med däri genom kungörelse den 11 april 1924 (nr 159) gjord ändring kan statsbidrag utgå till i landsorten bosatt medellös för resa från hemorten till Stockholm för undersökning eller behandling vid radiumhemmet i Stockholm ävensom, efter det sådan undersökning eller behandling försiggått, för resan från Stockholm åter till hemorten. Enligt kungörelsens ursprungliga lydelse kunde statsbidrag även utgå till mindre bemedlade personer. Avgörande för rätten till bidrag är att behov förelegat av sådan undersökning eller behandling, som radiumhemmet är avsett att lämna. I överensstämmelse med riksdagens beslut har vidare genom kungörelse den 7 maj 1926 (nr 174) för tiden efter den 1 juli 1926 vidtagits den utvidgning i rätten till resebidrag, att sådant bidrag, som tidigare endast kunnat utgå för resa å järnväg eller med ångfartyg, skall kunna utgå jämväl för resa i automobil i regelbunden trafik, som av statens järnvägar eller postverket anordnats i anslutning till järnvägs- eller ångbåtslinje, samt att bidrag må omfatta jämväl avgift för tredje klassens sovvagnsbiljett. Efter medgivande av 1927 års riksdag har slutligen vidtagits sådan ändring i grunderna för resebidrag, att patient, som är boende på mer än 20 kilometers avstånd från järnvägs- eller ångbåtsstation eller från av statens järnvägar eller postverket anordnad automobiltrafiklinje, kan erhålla resebidrag med 10 öre per kilometer för den del av vägen till kommunikationsmedlet i fråga, som överstiger 20 kilometer. Kungörelse om sistnämnda ändring har utfärdats den 6 maj 1927 (nr 146).

Med hänsyn såväl till belastningssiffran å anslaget beträffande budgetåret 1926/1927 som till den år 1927 vidtagna ändringen i grunderna för anslagets användning höjdes anslaget från och med budgetåret 1928/1929 från 30,000 till 45,000 kronor. Med ledning av tillgängliga belastningssiffror verkställdes åter höjning av anslaget från och med budgetåret 1929/1930, nämligen till 60,000 kronor.

Riksräkenskapsverkets budgetredovisning för perioden 1928/1929 utvisar en nettobelastning å anslaget för denna tid av 69,442 kronor.

Kungl. Maj:ts i propositionen nr 169 nu framlagda förslag är föranlett därav, att statsbidrag för resor ansetts böra utgå även för patienter vid viss annan anstalt för radiumbehandling än radiumhemmet i Stockholm.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande proposition har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren av herr *Edv. Björnsson* m. fl. väckt motion, nr 271, vari hemställts, att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 169 *dels* besluta att för utanordnande av bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling bevilja ett ordinarie förslagsanslag av 85,000 kronor; *dels ock* medgiva, att resebidrag från detta anslag måtte få utgå till patienter vid den blivande centralanstalten för radiumterapi i Göteborg efter samma grunder som för patienter vid övriga sjukvårdsanstalter av samma slag.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts i förevarande proposition, nr 169, framlagda förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

I anledning av det motionsvis gjorda yrkandet om resebidrag från ifrågasvarande anslag till patienter vid den blivande centralanstalten för radiumterapi i Göteborg vill utskottet hava uttalat, att utskottet delar motionärernas mening därom, att patienterna vid sagda anstalt böra i det hänseende, varom fråga är, likställas med patienterna vid radiumhemmet i Stockholm och den radioterapeutiska avdelningen vid lasarettet i Lund. Emellertid har utskottet ansett tillräckliga skäl icke föreligga att på grund härav höja det av Kungl. Maj:t äskade anslaget, som för övrigt är av förslagsanslags natur.

Under återopande av det anförda får utskottet alltså hemställa,

I. att riksdagen må

a) med uteslutande ur riksstaten av det under femte huvudtiteln, avdelningen sjukvårdsanstalterna, underavdelningen övriga egentliga sjukvårdsanstalter, uppförda ordinarie förslagsanslaget till bidrag till resor för vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm, under samma avdelning och underavdelning med rubriken bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 80,000 kronor; samt

b) godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 28 februari 1930 förordade grunderna för sistnämnda anslags användning; ävensom

II. att herr Björnssons m. fl. ovanberörda motion (I: 271) må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört.

Stockholm den 25 april 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtande nr 116.